

Zwyczaj dawania dzieciom prezentów w zimie, a dokładnie w czasie zbliżonym do dni świąt Bożego Narodzenia znany jest prawie na całym świecie.

Ciekawostką jest to, że w każdym z krajów zwyczaj ten jest nieco inny. Różni go przeważnie dzień odwiedzin z prezentem oraz imię tego, kto go przynosi.

W Polsce

Święty Mikołaj

W Polsce do większości dzieci przychodzi **Święty Mikołaj**. Jego atrybutami są biała broda, pastorał oraz długa, czerwona szata biskupia. Do Polski przybywa saniami zaprzężonymi w renifery. Pierwszy raz Święty Mikołaj przychodzi w nocy z 5 na 6 grudnia w święto ku czci świętego Mikołaja, biskupa Miry. Są to tzw. mikołajki. Mikołaj nocą podkłada dzieciom prezenty pod poduszkę, w buciku lub umieszcza się je w dużej skarpecie. Drugi raz Mikołaj przynosi dzieciom prezenty w wigilię Bożego Narodzenia kładąc je pod choinką.

W niektórych regionach Polski (w Wielkopolsce, na Kujawach, Pałukach, Kaszubach i Pomorzu Zachodnim) prezenty na Boże Narodzenie przynosi **Gwiazdor**, w Małopolsce - **Aniołek**, na Górnym Śląsku - **Dzieciątko** utożsamiane z postacią Jezusa Chrystusa, na Dolnym Śląsku - **Gwiazdka**, zaś mieszkańcom Płaskowyżu Tarnogrodzkiego prezenty przynoszą **krasnoludki**. Święty Mikołaj natomiast przynosi wszystkim prezenty w swoje święto patronalne tj. 6 grudnia.

W Wielkiej Brytanii

Father Christmas

W Wielkiej Brytanii prezenty przynosi **Father Christmas** (lub bardziej współczesny Santa Claus). Dzieci piszą do niego listy i wysyłają je za pośrednictwem poczty, e-maila, lub bardziej tradycyjnie, zostawiają w kominku. Obowiązkowo należy dla niego zostawić ciasteczka (specjalną babeczkę) oraz dla jego reniferów - marchewkę dla renifera. Jak już Father Christmas przyleci na saniach, przecisnie się przez komin, wkłada prezenty do skarpet, poszewek na poduszkę lub zostawia je przy choince, korzysta z poczęstunku i rusza w dalszą drogę. Wszystko to odbywa się w Wigilię, a prezenty zwykle otwiera się w Boże Narodzenie.

<http://www.blog.tbw.pl/tradycje-swiateczne-w-usa/>

Santa Claus

W USA prezenty przynosi **Santa Claus**. Ma czerwone spodnie i krótszy od europejskiego Mikołaja czerwony kożuszek, a na plecach duży wór. Przybywa na saniach zaprzęgniętych w renifery w nocy z 24 na 25 grudnia. Wchodzi do domu przez komin, by wypełnić prezentami długie skarpety zawieszane na kominku. Jego renifery noszą następujące imiona: Dasher (Fircyk), Dancer (Tancerz), Prancer (Pyszałek), Vixen (Złośnik), Donner (Profesorek), Blitzen (Strzała), Cupid (Kupidyn/Amorek), Comet (Kometek) i Rudolf Czerwononosy (Rudolph). W produkcji zabawek i realizacji zamówień pomagają św. Mikołajowi elfy. Dla zwierząt zostawia się często kostki cukru, a dla Mikołaja ciasteczka i kubek ciepłego mleka. Amerykańskie dzieci muszą być bardzo cierpliwe, bo dopiero rano 25 grudnia mogą rozpakować tak długo oczekiwane prezenty.

W Rosji

Dziadek Mróz i Śnieżynka

W Rosji dzieci odwiedza **Dziadek Mróz**, który przynosi prezenty w Nowy Rok. Ubrany jest długi czerwony, błękitny lub srebrny kożuch, na nogach ma walonki, podpira się kosturem, a jego broda jest bardzo długa. Zawsze wchodzi do domów przez drzwi, by podarki wręczyć osobiście lub zostawić pod choinką. Towarzyszy mu jego wnuczka, Śnieżynka.

W Holandii

Zwarte Piet i Sinterklaas

W Holandii dobrodziejem jest **Sinterklaas**. Do Amsterdamu przybywa statkiem parowym w ostatnią sobotę listopada. Następnie przesiada się na białego konia i tak wyrusza na spotkania z dziećmi. Wita go burmistrz oraz tłumy mieszkańców. Pomocnicy - paziowie, zwani Czarnymi Piotrusiami (**Zwarte Piet**) rozrzucają małe pierniczki i cukierki. Zanim obdaruje dzieci najpierw zadaje pytanie, czy były grzeczne, słuchały się rodziców i pomagały im w domowych obowiązkach. Przybycie Sinterklaasa oznacza, że od tego momentu dzieci mogą każdego wieczoru przed pójściem spać ustawić swój bucik przy kominku, aby rano następnego dnia znaleźć małe podarunki (głównie drobne słodkości), pod warunkiem, że były grzeczne. Natomiast wieczorem 5 grudnia Sinterklaas przynosi dzieciom, które były przez cały rok posłuszne, paczkę z okazałym prezentem. Prezenty są ukryte w różnych miejscach. Czasami dzieci wkładają do bucika marchewkę lub szklankę z mlekiem dla Amerigo, konia Sinterklaasa. Prezenty dostają wszyscy, i ci duzi i ci mali.

W Danii

Julemand

W Danii ten, kto przynosi dzieciom mnóstwo niespodzianek to **Julemand**. Julemand mieszka oczywiście na Grenlandii (która należy do Danii) i tam duńskie dzieci kierują swoje listy z prośbami o prezenty. Przybywa on saniami zaprzężonymi zawsze w siedem reniferów wraz ze swoimi pomocnikami – elfami. Najmłodszy wyczekujący niecierpliwie na prezenty zostawiają dla elfów mleko oraz pudding i są bardzo szczęśliwe, gdy rano jedzenia nie ma.

W Czechach i na Słowacji

Mikulas, anioł i czart

W Czechach i na Słowacji święty Mikołaj to **Mikulas**. W kraju tym uważa się, że ten tak długo wyczekiwany gość spływa po złotej nitce rozciągniętej między niebem i ziemią. Ma to miejsce tak jak w Polsce 6 grudnia. Wraz z nim pojawiają się anioł i czart. Dzieci natomiast czyszczą swoje buty i stawiają je na parapecie okna. Robią to, aby otrzymać prezent od Mikulasa. W wielu rodzinach jednak króluje typowy wygląd świętego. Tam też urządza się dzieciom z tej okazji małą zabawę. Dorośli w przebraniu Mikołaja, diabła i anioła przychodzą, podczas, gdy ich pociechy śpiewają i wręczają im prezenty.

We Włoszech

<https://02varvara.wordpress.com/>

Babbo Natale

Befana

We Włoszech **Babbo Natale** nie jest tak hojnym Mikołajem. Dzieci we Włoszech zostawiają skarpetki, które powinny zostać wypełnione prezentami. Skarpetki, jak wiemy, zbyt duże nie są...

W święto Trzech Króli, czyli 6 stycznia prezenty przynosi dzieciom wiedźma **Befana**. Legenda głosi, że spotkała ona Trzech Króli w drodze do stajenki gdzie miała udać się z nimi, jednak zgubiła drogę. Od tej pory lata po domach i zostawia podarki na wszelki wypadek – gdyby w którymś z nich miał być Jezus. Befana jest staruszką z długim, zakrzywionym nosem. Ubrana jest w postrzępione i brudne rzeczy. Głowę ma przewiązaną szalem lub chustką. Lata na miotle, wchodzi do domów przez komin i zostawia w skarpecie prezenty. Dzieci, które chcą się jej przypodobać powinny zostawić na stole przed snem mandarynkę, pomarańczę lub kieliszek wina. Dzieciom mówi się, że jeżeli nie będą grzeczne, to wiedźma Befana włoży im do świątecznej skarpety węgiel, popiół, cebulę lub czosnek.

W Niemczech

Knecht Ruprecht, Weihnachtsmann i anioł

W Niemczech prezenty przynosi dzieciom **Weihnachtsmann** (Świąteczny Gość) lub **Der Heilige Nicolaus** (Święty Mikołaj). Zostawia prezenty dwa razy: 6. grudnia w wystawionych przed drzwi lub ustawionych przy łóżku butach dzieci oraz w Wigilię. Jego pomocnikiem jest Knecht Ruprecht, który według tradycji nosi brązową lub czarną suknię (na wzór sutanny) o szpiczastym kapturze i karze niegrzeczne dzieci. Czasem towarzyszy im anioł.

W Szwajcarii

<http://www.newlyswissed.com/learn/how-swiss-santa-works/>

Samichlaus i Schmutzli

W Szwajcarii prezenty przynosi **Samichlaus**. Szwajcarski Święty Mikołaj nigdy nie pojawia się bez swojego tajemniczego pomocnika ubranego na czarno lub brązowo. **Schmutzli**, rzadko pokazuje swoją pomalowaną na czarno twarz i zazwyczaj przynosi ze sobą różgi. Schmutzli przez cały rok spisuje dobre i złe uczynki dzieci. Tak jak w Polsce różgi są przeznaczone dla dzieci, które nie były zbyt grzeczne przez ostatni rok.

W Austrii

Nikolo i Krampusy

W Austrii, co roku przynosi podarunki **Nikolo**. Towarzyszą mu często diabły zwane tam **Krampusami**. Są to przebierańcy, którzy straszą nieposłuszne dzieci i nakłaniają Mikołaja, by nie dał im prezentów, bo były niegrzeczne – dlatego tak ważne jest, by dziecko umiało przedstawić dowody na to, że zachowywało się w odpowiedni sposób.

W Islandii

<https://www.northiceland.is/is/north/place/dimmuborgir>

Jólásveinar

W Islandii prezenty rozdaje **święty Mikołaj**. Pomagają mu w tym **skrzaty jólasveinar** (gwiazdkowi chłopcy). Podobno, kiedyś były one bardzo dokuczliwe, zrodziły się bowiem z potwora imieniem Gryla, żywiącego się dziećmi. To samo robili jej liczni synowie. Postaciami takimi straszono nieposłuszne dzieci. Jednak w miarę upływu czasu przypisywano synom Grýli coraz to inne cechy. W XIX w. byli już tylko złośliwymi złodziejaskami, którzy schodzili z gór (lub wynurzali się z morza) 13 dni przed Gwiazdką i czynili ludziom drobne szkody. Obecnie zamiast czynić zło opowiadają dzieciom bajki, śpiewają i wsadzają do butów drobne upominki, a co najwyżej wezmą świeczkę lub kiełbaskę.

W Irlandii

Father Christmas

W Irlandii prezenty przynosi **Father Christmas**. z długą, białą brodą, zieloną szatą i koroną z ostrokrzewu. Nie musi się męczyć. Wrzuca prezenty przez komin prosto do małych woreczków, które wywiesza się w domu. Mikołajowi zostawić należy szklanę Guinnessa (irlandzkiego piwa) oraz marchewkę dla Rudolfa.

We Francji

Père Noël i Pre Fouettard

We Francji 6 grudnia prezenty przynosi dzieciom **Saint-Nicolas**, natomiast 25 grudnia **Père Noël**, który podróżuje na ośle. W Wigilię, tuż przed pójściem spać, dzieci zostawiają przy kominku swoje buty oraz podarunki: smakołyki oraz marchewki dla osła. Père Noel zabiera dary od dzieci i jeśli dziecko było grzeczne, zostawia w zamian drobne upominki, które mieszczą się w bucie. Mikołajowi pomaga jego przyjaciel - **Pre Fouettard**, który doskonale wie, jak zachowywało się dziecko przez ostatni rok i na jaki prezent zasługuje.

Dame Abonde to francuski, żeński odpowiednik Świętego Mikołaja. Jest to dobra wróżka, która odwiedza grzeczne dzieci w czasie snu i rozdaje im prezenty w sylwestrową noc.

W Hiszpanii

Reyes Magos

Dzieci hiszpańskie dostają prezenty dopiero 6 stycznia. Rozdają je **Reyes Magos** (Trzej Królowie): Kacper, Melchior i Baltazar. Wieczorem dzieci wystawiają w ogrodzie lub na balkonie miseczki z wodą dla wielbłądów i poczęstunek, a obok stawiają buty, do których w noc Trzej Królowie wkładają prezenty.

W Szwecji

Jul Tomte

W Szwecji prezenty rozdaje **Jul Tomte**. Z wyglądu przypomina on krasnalą z brodą. Początkowo nie był w ogóle utożsamiany z Bożym Narodzeniem – miał jedynie pilnować domu w czasie Wigilii, za co dostawał jedzenie. Prezenty zaczął rozdawać dopiero w XIX wieku. Pojawia się z worem pełnym podarków pod koniec kolacji lub w drugi dzień Bożego Narodzenia. Mniejsze prezenty wkłada do skarpet zawieszonych przy kominku, doczepiając karteczki z wierszowaną zagadką.

W Australii

W **Australii** w okresie Bożego Narodzenia jest środek lata. Święta obchodzi się tu więc ze sztucznym śniegiem, sztucznymi drzewkami i światełkami, ponieważ prawdziwe, woskowe świece by zmiały w taki upał. Podczas tradycyjnego przyjęcia pod gołym niebem – na ulicy lub na plaży – wiele osób zapala jednak prawdziwe świece. Staruszek z prezentami pojawia się 25 grudnia i wtedy obdarowuje wszystkich ich wymarzonymi prezentami. Jednakże australijski Święty Mikołaj wygląda zupełnie inaczej, niż ten, jakiego znają dzieci na innych kontynentach. Jego ubrania są koloru czerwonego, ale Australijczycy dopasowali je do panującego wtedy lata - najczęściej Mikołaj ma krótkie spodenki i koszulkę, kapelusz - zamiast ciepłej czapki podszytej futerkiem, a na nogach często zdarzają się... japonki. Czasami ubrany jest w strój płetwonurka i zdarza się, że przybywa na desce widnsurfiingowej.

W Grecji

Św. Bazyli

W Grecji prezenty przynosi w noc sylwestrową **św. Bazyli**, obchodzący imieniny w Nowy Rok. Święty Bazyli był bardzo bogatym i dobrodusznym człowiekiem. Każdego roku w przeddzień świąt Bożego Narodzenia miał w zwyczaju obdarowywać najbardziej potrzebujących drobnymi prezentami, co czynił, jak głosi legenda - incognito.

W Finlandii

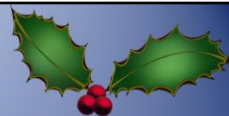
<https://www.foodiefriendsfridaytailydish.com/christmas-in-finland/>

Santatelevision.com

Joulupukki

Fińskim odpowiednikiem Świętego Mikołaja jest **Joulupukki**. Dzieci wierzą, że zamieszkuje on biegun północny. Podczas wigilijnej kolacji puka do drzwi domów i pyta: "Czy są tu jakieś grzeczne dzieci?" Zawsze jest bardzo miły, hojny i radosny, a ponadto bardzo kocha dzieci. Joulupukki zwykle nosi ciepłe czerwone ubranie, używa drewnianej laski i podróżuje w saniach ciągniętych przez kilka reniferów. Jednak w przeciwieństwie do Świętego Mikołaja jego renifery nie latają. W świątecznych przygotowaniach pomagają mu istoty zwane tonttu. Nie są one elfami, ale raczej karłowatymi ludźmi. Zwykle mają podobne stroje co Joulupukki, a mężczyźni noszą białe brody. Joulupukki ma też żonę Joulumuori, ale tradycja za dużo o niej nie mówi.

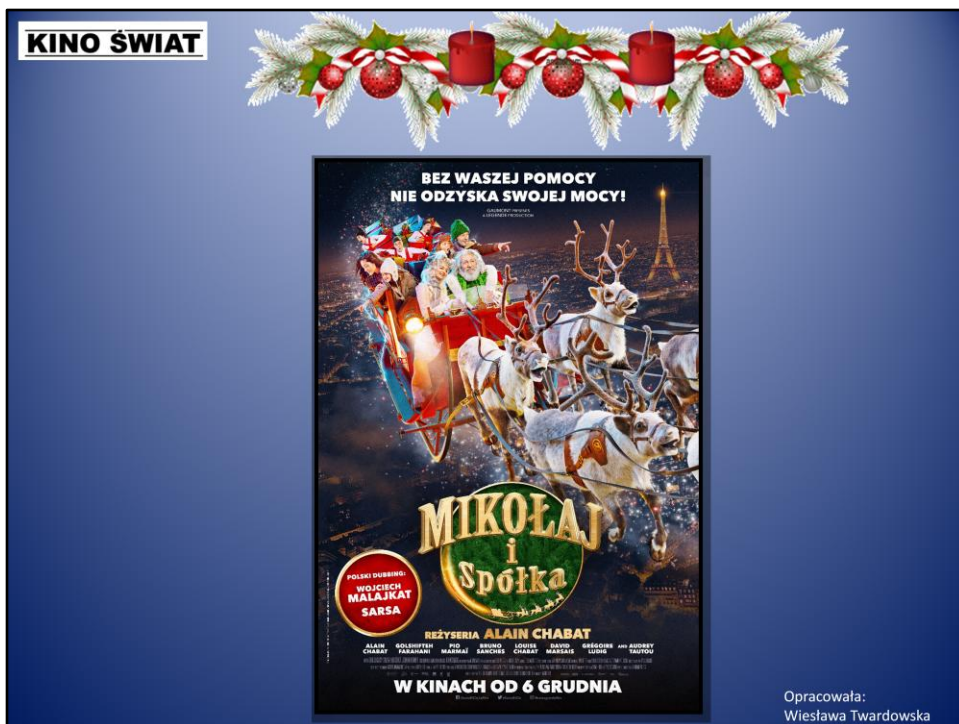
W Portugalii

https://portaldeartistas.pt/outras_artes/457-pai-natal-de-portugal-animacao-de-festas

Pai Natal

W Portugalii prezenty przynosi Święty Mikołaj, czyli **Pai Natal**, któremu pomaga Dzieciątko Jezus. Po przyjściu z pasterki albo kolejnego dnia dzieci znajdują prezenty pod choinką lub w skarpetach zawieszonych nad kominem. Są to najczęściej drobne upominki. Niekiedy wystarczy należy zostawić swój but pod choinką wieczorem 24 grudnia, by rano znaleźć w nim prezent.

Pierwowzorem postaci rozdającej prezenty dzieciom na całym świecie był święty Mikołaj, biskup Miry (krajiny znajdującej się na terenie obecnej Turcji). Żył w starożytności i zasłynął z wielkiej mądrości, pobożności i dobroci, gdyż otrzymawszy po rodzicach wielki spadek, rozdał go ubogim. Robił to zawsze w sposób uniemożliwiający odkrycie darczyńcy. Został biskupem miasta Mira i z powodu pełnionej funkcji w tradycji znany jest jego wizerunek z charakterystyczną mitrą i pastorałem. Zmarł w połowie IV wieku i od razu był czczony jako święty. Nic więc dziwnego, że w wielu krajach obraz osoby obdarowującej prezentami ma wiele cech wspólnych. Niemniej jednak w każdym z nich postać ta prezentuje się na swój sposób, co wynika z kultury i historii danego narodu i warto zachować tę różnorodność. Istotne jest bowiem to, że razem z nadejściem każdej zimy i świąt Bożego Narodzenia pojawia się Ktoś, kto przecież musi rozdać prezenty grzecznym dzieciom....

Zapraszamy na film!